

PIA
VOSS-HÖGE

Kutemajärven talouskaupan kauppa-auto

*Huonojalakasten pelastus
ja muijjenkii ilo*

Kutemajärven talouskaupan kauppauto

PIA VOSS-HÖGE

Kutemajärven
talouskaupan
kauppa-auto

Huonojalakasten pelastus
ja muijjenkii ilo

© Kuvat ja teksti: Pia Voss-Höge 2014
© Savonkielinen teksti: Heikki Mieskolainen 2014
Lähteet: Lehtonen Jussi, ”Viettelysten vaunu”, Kansatiede, Turun yliopisto
Päällys ja taitto: Books on Demand
Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi
Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-286-332-4

Kuvakirjan idea syntyi saksalaisen valokuvakoulutuksen yhteydessä. Halusin tehdä reportaasin suomalaisesta myymäläautotyöstä ja Kutemajärven talouskaupan kauppias Petri Huoponen innostui ajatuksestani heti. Siitä lähti kesäviikko käyntiin. Vietin mieleenpainuvan, ihanan kesäviikon mukavien savolais-immeisten seurassa ja huomasin, että haluan kertoa kauppa-auton toiminnasta laajemmin. Sen takia piti myös saada kuvia talven hiljaisuudesta.

Lämpimät kiitokset vielä kerran kaikille, jotka auttoivat tämän kuvateoksen todeksi tekemisessä. Ensimmäinen kiitos kuuluu Talouskaupan työntekijöille – oli kivaa saada olla matkassa mukana! Oli ihanaa, että sain osallistua kaikenlaisiin tavallisiin aputehtäviin; ilman niitä en olisi päässyt lainkaan yhtä helposti ihmisten kanssa luottavaiseen ja hauskaan yhteyteen. Monasti kuvauslupa tuli ihan itsestään, kun olimme ensin yhdessä etsineet hiivan paloja, gotler-makkaraa, sitä ”oikeeta jauhelihhoo” tai kun olimme nauraneet yhdessä makeasti jollekin arjen sattumukselle.

Toinen kiitos kuuluu rakkaalle ystävälleni, kieli- ja murrespesialisti Heikki Mieskolaiselle (Kangasniemen poikia) – ilman hänen rakentavia ideoita, savolais-sanontojen tuottoa ja muun kielen korjauksilla, kuvien ja tekstin yhteensopivuus olisi ollut ”paljon huonompata.” Erityinen kiitos menee kaikille kuvieni ihanille malleille -isoille ja pienille. Te asiakkaat olette arkipäivän sankareita kaikki ja monet kohtaamiset koskettivat! Monet kertoivat, ettei elämä ilman kauppa-autoa maalla enää onnistuisi lainkaan ja monien kohtalot ja elämäntarinat herättivät syvää kunnioitusta. Savolais-immeisten kohtaaminen oli mukavata, usein hauskaa ja sydäntä lämmittävää. Oli ilo saada tutustua kaikkiin teihin ja kunnia saada ottaa niitä kuviloita ja saada vielä käyttölupakin. Mahdolliset kysymykset, kommentit tai muu palaute pyydetään ohjaamaan allekirjoittaneelle: Voss-HoegaPraxis@t-online.de

SYDÄMELLINEN KIITOS KAIKILLE !

Ps: Kamera ei särkynyt!

MIKSI MIEHENÄ
MENTÄ
ECOLIMAKSI.

KAUPPA-AUTO PALVELEE:

suunnantai	klo
maanantai	klo
tiistai	klo
keskiviikko	klo 15,30
torstai	klo
perjantai	klo
lauanantai	klo

KATTEMAJÄRVEN TALOUSKAUPPA OY
010 300 1000

Sisällys

Tästä se alako	9
Uamun toimet	10
Palavelutalojen asiakkaat	12
Muaseuvun asiakkaat	16
Noin metrin korkuiset asiakkaat	22
Kulokuvälineet	28
Karvahattuaeka	34
Kukkaretonkihattuaeka	41
Henkilökunta	43
Lunttilaput	48
Aikataulut	50
Raha-asiat kuntoon	55
Kamera särkyy	57
Arkipäivän sankarit	58
Ilta saapuu	61
Lopuksi	66

Tästä se alako

Keskisuomessa Kangasniemen kunnassa Kutemajärven kylässä toimii vuodesta 1956 lähtien pieni kyläkauppa. Kyläkaupan yhteydessä on vuosien mittaan ollut yli kymmenen kauppa-autoa toiminassa, joista ensimmäinen tuli 1974. Seitsemänkymmenluvulla koko Suomessa kauppa-autoja kulki 1228 kappaletta. Siitä lähtien määrä on laskenut tasaista vauhtia. Nykyään toiminnassa on 17 kappaletta, josta kaksi ovat nykyisen Kutemajärven talouskaupan kauppiaan Petri Huoposen omistamia. Kauppias sanoo, ettei kyläkaupalla tänä päivänä eletä, mutta myymäläautotoiminnalla kyllä. Marraskuussa 2012 hän osti toisen auton; alkuperäissuunnitelma oli, että talvella kulkee yksi auto ja kesäksi otetaan molemmat käyttöön. Hän muutti suunnitelmaa jo kevättalvella 2013 kun yhä useampi kyläkauppa lopetettiin ja uusia reittipyynnöjä tuli reilusti.

Uamun toimet

Aamut kaupalla alkavat varhain. Varsinaisen Kauppa-autotoiminnan taustalla tapahtuu paljon ja jauhelihan teko on vain yksi lukuisista tehtävistä. Huoposen Petri – tai sinä päivänä vuorossa oleva kuski kerää keskittyneesti tavarat kasaan ja pakkaa. Valmiit jauheliha- ja muut lihapaketit ja kaikki muutkin tuoreet tavarat laitetaan suoraan kylmätiloihin.

Kaija Huoponen, nykyisen johtajan äiti, vastaa edelleen kaupan lihapuolesta, ja miettii silloin tällöin, montakohan kertaa hän on mahtanut jauhelihan tekoon tarvittavia työkaluja elämänsä aikana tiskata? Kertaakaan hän ei vielä päässyt laskuissa loppuun asti ja nytkin toteaa: ”Lukuisia, lukuisia kertoja! Ei niitä voi laskea!”

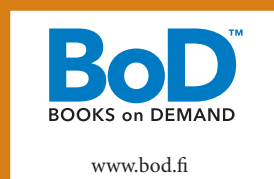
Tämä kuvakirja kertoo Kangasniemen Kutemajärven kauppaa-automaton toiminnasta kesällä ja talvella. Kirjaan on tallennettu monta hauskaa hetkeä, mutta myös mietteitä herättäviä asioita. Elämänilo ja helppous kohtaa yksinäisyyden ja pimeyden. Samalla se näyttää monien ihmisten onnistuneet pyrkimykset tehdä elämästä elämisen arvoinen. Ystävällisyys, ilo ja avoimuus oli kuvaajan kokonaisvaltaisen kokemus molempina kuvausviikkoina. Tämä välittyy kuvista.

Pia Voss-Höge sai idean saksalaisen etäopiskeluakatemian valokuvakoulutuksen yhteydessä. Hän halusi suorittaa reportaasitehtävän suomalaisesta myymäläautotyöstä. Kutemajärven talouskaupan kauppias Petri Huoponen innostui ajatuksesta heti. Ensimmäisen kesäisen valokuvausviikon aikana kehittyi toive tehdä toiminnasta laajempi teos. Arvoisa lukija – se on nyt kädessänne.

Kuvaajalla on kaksoiskansalaisuus ja suomalaisiin juuriin kuuluvat – niin kuin monilla suomalaisilla – lapsuuden kauppaa-automatit soutuveneellä. Myöhemmin hän opiskeli Jyväskylässä psykologiksi ja tutustui siellä moneen mukavaan kangasniemeläiseen.

Tämän kirjan toinen tekstityksestä vastaava on Kangasniemellä syntynyt ja suomen kielen opettajana Helsingissä toimiva Heikki Mieskolainen. Savon murre on hänen ensimmäinen kotinsa.

ISBN: 978-952-286-332-4